

Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia ..... 2012 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok"

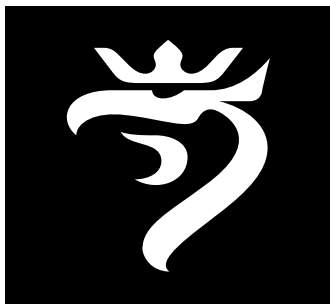
Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112 poz. 654, Nr 120, poz. 690); **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje :**

§ 1. Załącznik do Uchwały Nr XVI/450/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 20 lutego 2012 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok” otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały .....
Rady Miasta Szczecin
z dnia .....2012 r.

Urząd Miasta Szczecin

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2012 rok**

Opracowanie
Urząd Miasta Szczecin
Wydział Spraw Społecznych

Spis treści

A.	Wprowadzenie.....	3-4 str.
B.	Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Miasto Szczecin.....	4-7 str.
C.	Zasoby	7-8 str.
D.	Grupa docelowa.....	8 str.
E.	Priorytety.....	9 str.
F.	Cele główne, szczegółowe i zadania	9-14 str.
G.	Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok.....	14-15 str.
H.	System monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok.....	15 str.

A. Wprowadzenie

Spośród problemów społecznych występujących w całym kraju szczególne znaczenie mają różne zjawiska powiązane z alkoholem. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiaru oraz konsekwencji zdrowotnych i społecznych nadużywania alkoholu i alkoholizmu.

Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, uzależnionych, ale i wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.: przestępczość, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie czy przemoc w rodzinie i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Warty zaznaczenia jest również fakt, iż jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych groźących patologiami i uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 - tekst jednolity z późn. zm.) określa w art. 1 obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin. Zadania te m.in. obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizację tych zadań inicjuje, w myśl powyższej ustawy powołana przez Prezydenta Miasta Szczecin Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej GKRPA).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok (zwany dalej GPPiRPA) obejmuje działania zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w w/w ustawie, jak i z polityką Miasta Szczecin, ponadto opiera się na następujących aktach prawnych i dokumentach:

- Ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 70 poz. 473 ze zm.);
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493);
- Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2011 r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.);
- Uchwale Nr XXX/742/08 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szczecinie na lata 2009-2015;
- Uchwale Nr IX/146/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na rok 2012;
- Zarządzeniu Nr 339/08 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 8 sierpnia 2008 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie;
- Zarządzeniu Nr 38/09 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 5 lutego 2009 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie;
- Zarządzeniu Nr 481/09 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 8 października 2009 r. w sprawie wzoru legitymacji członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie;
- Zarządzeniu Nr 460/10 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 8 września 2010 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie;
- Założeniach kierunkowych do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 opracowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie.

B. Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Miasto Szczecin

Dostępna statystyka dotycząca spożycia alkoholu, wzorów konsumpcji oraz działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym nie jest kompletna i nie pozwala na precyzyjne określenie liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem.

Poszczególne usługi i świadczenia udzielane przez różne podmioty nie dają rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska i faktycznych barierach oraz ograniczeniach w dostępności do poszczególnych usług, świadczeń, programów terapeutycznych i programów redukcji szkód, a sumowanie osób i oferowanych pojedynczo świadczeń na podstawie informacji od poszczególnych wykonawców nie daje pewności, że beneficjenci tych zadań nie są wykazywani wielokrotnie.

Niemniej pozadyskusyjnym pozostaje fakt, iż:

1. z danych szacunkowych przywołanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) w Warszawie wynika, że w Polsce jest ok. 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu (2% populacji); ponadto populacja osób żyjących

w otoczeniu alkoholika (4%) wynosi 1,5 mln dorosłych oraz 1,5 mln dzieci (4% populacji);

2. oddzielną kategorię stanowią osoby pijące szkodliwie, ich liczbę PARPA szacuje 2-2,5 mln osób (5-7% populacji).

Oznacza to, że proporcjonalnie w ok. 400 tysięcznym Szczecinie jest odpowiednio: ok. 8 tys. osób uzależnionych od alkoholu oraz 32 tysiące dorosłych i dzieci żyjących w otoczeniu alkoholika. Do tego dodatkowo, od 20 do 28 tys. osób pijących szkodliwie - a tym samym od 80 do 112 tys. osób żyjących w ich otoczeniu. Łącznie, wliczając osoby z najbliższego otoczenia osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie, można założyć, że w skali Szczecina jest ok. 140-180 tys. osób w różnym stopniu i charakterze uwikłanych w problem alkoholowy.

Z danych pozyskanych z raportu z badań (publikacji wydanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego) w 2011 roku pn. „Substancje psychoaktywne. Postawy i zachowania.” dla regionu zachodniopomorskiego zidentyfikowano następujące aktualne trendy:

1. średnie spożycie napojów alkoholowych jest w województwie zachodniopomorskim wyraźnie niższe od średniej ogólnopolskiej; wyższy niż w skali kraju jest odsetek abstynentów, zaś niższy odsetek nadmiernie pijących;
2. w strukturze spożycia napojów alkoholowych (podobnie jak w kraju), przeważa piwo, kolejnym w odniesieniu do popularności wódka, następnie wino;
3. do grup o najwyższym spożyciu alkoholu należą częściej mężczyźni, osoby w wieku 15-24 lata, kawalerowie i panny, bezdzietni, bezrobotni, niezaangażowani religijnie, osoby o niskim statusie materialnym;
4. spośród problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w skali lokalnej najwyższą widocznością społeczną odznacza się problem picia alkoholu przez młodzież.

Powyższe dane dowodzą, że problem alkoholizmu w województwie zachodniopomorskim wydaje się być mniej rozpowszechniony niż przeciętnie w kraju. Podobnie jest w odniesieniu do narkomanii. Odsetek osób pijących nadmiernie wskazuje na dwie kategorie osób szczególnie zagrożonych. Pierwsza to młodzi niezamężni i bezdzietni ludzie, kolejna to osoby bezrobotne o niskim statusie materialnym. W związku z powyższym w odniesieniu do tych grup należy skoncentrować działania profilaktyczne. Pożądane wydaje się być zwiększenie oferty edukacyjnej w zakresie redukcji szkód skierowanej do młodych ludzi pijących często w ilościach prowadzących do nietrzeźwości.

Diagnoza problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Miasto Szczecin przeprowadzona w 2011 roku przez Instytut Badawczy IPC z Wrocławia precyzuje następujące wnioski i rekomendacje uzyskane na podstawie lokalnie pozyskanych danych:

1. w Szczecinie istnieje wysoki poziom przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu;
2. rośnie społeczna świadomość o problemie alkoholowym i otwarcie na szukanie fachowej pomocy;
3. ograniczenie dostępu do substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz edukacja publiczna w zakresie szkodliwości ich stosowania w ujęciu interdyscyplinarnym może istotnie zmniejszyć skalę zjawiska alkoholizmu;
4. dorośli szczecinianie używają substancji psychoaktywnych w celu poprawienia sobie nastroju i w związku ze złagodzeniem złego samopoczucia, warto zatem promować zasady bezpiecznej konsumpcji alkoholu;

5. najpopularniejszym trunkiem wśród wszystkich (niezależnie od wieku) konsumentów alkoholu w Szczecinie jest piwo;
6. młodzież szczecińska najczęściej pija napoje alkoholowe w cudzych domach;
7. wiek inicjacji alkoholowej w Szczecinie przypada na okres 13-16 lat;
8. głównym źródłem wiedzy o używkach wśród mieszkańców Szczecina są masmedia: telewizja (95%), prasa (41%), Internet (16%);
9. w przypadku osobistych problemów z uzależnieniem większość respondentów (39%) szukałaby pomocy w rodzinie, kolejni (28%) wśród specjalistów i przyjaciół.

Podmioty wskazane jako realizatorzy niniejszego programu podają następujące dane za ubiegłe lata:

1. liczba nowych wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia zmalała w stosunku do 2010 roku (460 spraw) i w ubiegłym roku wynosiła 438;
2. liczba osób - 6807, które trafiły do Miejskiej Izby Wyrzeźwień (MIW) w 2011 roku stanowiła 92% w stosunku do ilości osób przebywających w MIW w 2010 roku (7400). Natomiast w roku 2010 w MIW przebywało 96,7% osób w stosunku do roku 2009; oznacza to tendencję malejącą w liczbie osób nietrzeźwych zatrzymanych do wyrzeźwienia;
3. liczba porad udzielonych w istniejących punktach konsultacyjno-informacyjnych wyniosła w 2011 roku 1269 i wzrosła o blisko 300 w porównaniu z rokiem poprzednim (około 1000 porad), co wskazuje na wysoką liczbę rodzin z problemem alkoholowym oraz na większe zainteresowanie społeczności lokalnej działalnością punktów;
4. niewielki procent spraw kierowanych do gminnej komisji o nadużywanie alkoholu kończy się sądowym zobowiązaniem do podjęcia leczenia;
5. wzrosła liczba postanowień wydanych przez Gminną Komisję w zakresie zgodności punktów sprzedaży alkoholu z postanowieniami uchwały Rady Miasta w sprawie zasad sprzedaży na terenie Szczecina, w roku 2011 wyniosła 571 i była wyższa o 123 w porównaniu z rokiem 2010.

Statystyki dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, także szacunkowe wskazują na częsty związek aktów przemocy ze zjawiskiem uzależnienia i nadużywania alkoholu. Analizy dotyczące skali bezdomności oraz sytuacji umieszczania dzieci w rozmaitych formach opieki zastępczej wskazują na istotną korelację tych zjawisk z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie wśród przyczyn udzielania pomocy i zależności od świadczeń z pomocy społecznej wskazują, jako relatywnie częsty, problem uzależnienia jednego z członków rodziny.

Zarówno badania ogólnopolskie z obszaru wzorów konsumpcji napojów alkoholowych wykonane na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2008 i zestawione z badaniami z roku 1993, jak i ostatnie przeprowadzone w Szczecinie dla potrzeb opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, niezależnie od ograniczeń metodologicznych i stopnia ich dezaktualizacji każą uznawać, że zjawisko uzależnienia od alkoholu oraz nadużywania jego spożycia ma charakter bardzo poważny, a dynamika niektórych przejawów np. obniżanie wieku inicjacji alkoholowej wśród młodych osób, rosnąca liczba poważnych zatruc alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi wśród osób nieletnich stanowią poważny problem społeczny i medyczny.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z ustawowym umocowaniem, ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać

planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Miasta Szczecin, bazować w realnie podejmowanych działaniach, na istniejącej infrastrukturze instytucji, organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów.

Roczna perspektywa utrudnia kreowanie zadań nakierowanych na trwałe rezultaty i alokację środków na podstawie oceny działań z wyłącznie rocznego okresu sprawozdawczego. Cały szereg zadań stanowić zatem będzie kontynuację z lat poprzednich, szczególnie jeśli są one adresowane do szerokiego grona odbiorców i w miarę powszechnie odnoszą się do poszczególnych grup adresatów. Przykładem takich działań są: ogólnopolska kampania profilaktyczna dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, dofinansowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, wspieranie działalności asystentów rodzinnych i pogotowi rodzinnych MOPR, dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży realizowanych przez organizacje pozarządowe, utrzymanie aktywności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i jej współpracy z Policją i Strażą Miejską w zakresie profilaktycznych wizytacji i kontroli punktów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych.

W programie na 2012 rok znajdują kontynuację zadania z lat ubiegłych i 2011 roku, m.in. funkcjonowanie specjalistycznego hostelu dla ofiar przemocy, profilaktyczne programy adresowane dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie nieodpłatnych i powszechnie dostępnych zajęć sportowych, których bazą jest sieć osiedlowych i przyszkolnych obiektów sportowych. Zadanie to w większym niż uprzednio stopniu przyczyniać się będzie do promocji alternatywnych, wolnych od uzależnień i nudy form spędzania wolnego czasu w bliskim sąsiedztwie miejsca zamieszkania. Dysponentem tych środków w kwocie 976 014,- zł zgodnie z programem stanie się Wydział Oświaty.

Postulat tworzenia programów interdyscyplinarnych, łączących wiele rozmaitych usług nakierowanych na łączenie motywacji do przeciwstawienia się uzależnieniom z szansą na integrację społeczną i zawodową realizowany jest poprzez kontynuację prowadzenia centrów integracji społecznej w Szczecinie wraz z zapewnieniem ich finansowania w kwocie 535 680,- zł.

Zawarte także w niniejszym wprowadzeniu uwagi o potrzebie lepszej oceny skuteczności, dostępności i efektywności realizowanych działań pomocowych, informacyjnych i terapeutycznych znajdują swój wyraz w zakładanej do wykonania w trakcie roku 2012 ewaluacji (oceny wykonania) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok. Wyniki ewaluacji oraz inne zgromadzone w trakcie bieżącego roku dane w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy, przyczynią się do opracowania programów na kolejne lata i większej

C. Zasoby

Zasoby rzeczowe:

Realizatorami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok są:

- 1) Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin (WSS);
- 2) Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin (WOś);

- 3) Biuro Komunikacji Społecznej i Marketingowej Urzędu Miasta Szczecin (BKSiM);
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA);
- 5) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholizmu;
- 6) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- 7) Miejska Izba Wyrzeźwien;
- 8) Zakłady opieki zdrowotnej;
- 9) Samorządowe jednostki kultury, których założycielem jest Gmina Miasto Szczecin
- 10) Lokalne instytucje i organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką uzależnienia od alkoholu, wspierani osób i rodzin z problemem alkoholowym i przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyłaniane w drodze otwartych konkursów ofert;
- 11) Grupy samopomocowe funkcjonujące na terenie Szczecina;
- 12) Masmedia.

Zasoby osobowe:

W zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok Gmina Miasto Szczecin korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od alkoholu, a w szczególności:

- 1) specjalistów psychoterapii uzależnień;
- 2) terapeutów terapii uzależnień;
- 3) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej;
- 5) sędziów, kuratorów sądowych i pracowników socjalnych, pedagogów, doradców rodzinnych;
- 6) pracowników innych instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinie, przeciwdziałaniu uzależnieniom i ograniczeniu patologii społecznych.

D. Grupa docelowa

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Szczecina, a w szczególności:

- 1) młodzież szkolna;
- 2) rodziny osób z problemem alkoholowym;
- 3) osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu;
- 4) konsumenci alkoholu;

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów *ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 - jednolity tekst z późn. zm.).

E. Priorytety

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Szczecina poprzez przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, redukcja szkód wywołanych spożyciem alkoholu, poprawa sytuacji rodzin z problemem alkoholowym a także zwiększenie bezpieczeństwa w mieście.

F. Cele główne, szczegółowe i zadania

I cel główny: Zapewnienie ciągłości i zwiększanie dostępności osobom z problemem alkoholowym korzystania z oferty profesjonalnych działań pomocowych oraz redukcja szkód wywołanych spożyciem alkoholu			
CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA I METODY REALIZACJI	KWOTA	WSKAŹNIKI
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	1. Zapewnienie dostępu do bezpłatnej terapii uzależnienia i współuzależnienia realizowanej przez SPZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień w Szczecinie (OTU). <u>Realizacja:</u> - udzielenie dotacji podmiotowej	<u>185 000 zł</u>	1. Liczba pacjentów rozpoczynających terapię 2. Liczba pacjentów kończących terapię 3. Liczba pacjentów zdiagnozowanych.
	2. Kontynuacja programu zdrowotnego pn.: „Zwiększanie dostępności nieodpłatnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych”. <u>Realizacja:</u> - konkurs dla zoz-ów	<u>68 000 zł</u>	1. Liczba osób podejmujących podstawową terapię uzależnienia oraz terapię podtrzymującą 2. Liczba placówek realizujących zadanie 3. Liczba i rodzaj zajęć proponowanych w ramach realizacji zadania.
2. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka	1. Utrzymanie sieci punktów konsultacyjnych na terenie Szczecina zajmujących się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym problemem alkoholowym i ich bliskim. <u>Realizacja:</u> - otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych	<u>99 900 zł</u>	1. Liczba punktów konsultacyjnych 2. Liczba osób korzystających z wieloaspektowej pomocy 3. Liczba udzielonych porad z rozbiciem na poszczególne kategorie odbiorców.
	2. Prowadzenie wywiadów środowiskowych zleconych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie pracownikom socjalnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie. <u>Realizacja:</u> - MOPR Szczecin	<u>64 600 zł</u>	1. Liczba przeprowadzonych wywiadów.

	<p>3.a) Udzielanie wsparcia członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu i przemocy kierowanym lub zgłaszającym się indywidualnie do GKRPA</p> <p>b) motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia.</p> <p><u>Realizacja:</u> - GKRPA</p>	<p>Wysokość środków została wskazana w wynagrodzeniach GKRPA</p>	<p>1. Liczba osób zaproszonych na podkomisję motywacyjną</p> <p>2. Liczba wywiadów zweryfikowanych przez GKRPA i przekazanych do postępowania sądowego</p> <p>3. Liczba osób deklarujących podjęcie leczenia.</p>
	<p>4. Utrzymanie pogotowi rodzinnych funkcjonujących w Szczecinie.</p> <p><u>Realizacja:</u> - MOPR Szczecin</p>	<p><u>995 088 zł</u></p>	<p>1. Liczba pogotowi rodzinnych na terenie Szczecina</p> <p>2. Liczba dzieci objętych opieką</p> <p>3. Liczba dzieci wracających do rodzin biologicznych</p> <p>4. Liczba dzieci skierowanych do adopcji lub/i rodzin zastępczych.</p>
	<p>5. Zainicjowanie i wspieranie zatrudnienia asystentów rodzinnych.</p> <p>6. Kontynuowanie zatrudnienia pracowników pracujących z rodzinami, w których występuje problem uzależnienia.</p> <p><u>Realizacja:</u> - MOPR Szczecin</p>	<p><u>1 036 044 zł</u></p>	<p>1. Liczba zatrudnionych asystentów rodzinnych</p> <p>2. Liczba osób korzystających ze wsparcia asystentów rodzinnych</p> <p>3. Liczba pracowników zatrudnionych w MOPR do pracy z rodzinami, w których występuje problem uzależnienia</p> <p>4. Liczba opracowanych indywidualnych planów pracy z rodziną</p> <p>5. Liczba dzieci i rodzin, objętych kontraktem socjalnym nakierowanym na odzyskanie samodzielności ekonomicznej i poprawę umiejętności opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>6. Liczba podjętych interwencji.</p>
<p>3. Zwiększenie dostępności do programów z zakresu readaptacji społecznej dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin</p>	<p>1. Udzielanie wsparcie środowiskom abstynenckim przez prowadzenie klubu abstynenta na terenie Gminy Miasto Szczecin.</p> <p><u>Realizacja:</u> - otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych.</p>	<p><u>150 000 zł</u></p>	<p>1. Liczba działających klubów abstynenta</p> <p>2. Liczba osób korzystających z zajęć z podziałem na różne kategorie odbiorców</p> <p>3. Liczba organizowanych spotkań</p> <p>4. Liczba udzielonych porad.</p>
	<p>2. Realizacja zadania publicznego w zakresie integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej (CIS).</p>	<p><u>535 680 zł</u></p>	<p>1. Liczba osób korzystających z oferty CIS</p> <p>2. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie na umowę o pracę</p> <p>3. Liczba osób, które zrealizowały pełen program CIS.</p>

4. Podnoszenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – działania prowadzące do ograniczającej skali przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne i edukacyjne oraz wspieranie osób doświadczających przemocy.	<u>200 000 zł</u>	1. Liczba placówek świadczących pomoc ofiarom przemocy 2. Liczba osób korzystających z oferowanych form pomocy 3. Liczba osób objętych poszczególnymi usługami : mediacje, warsztaty umiejętności, porady i terapia specjalistyczna.
	2. Zapewnienie schronienia dla osób i rodzin z dziećmi, w szczególności ofiar przemocy w rodzinie. Utworzenie i prowadzenie punktów konsultacyjnych ds. uzależnień i przemocy w rodzinie w Miejskim Ośrodku pomocy Rodzinie w Szczecinie. Powołanie koordynatorów lokalnych w miejskim Ośrodku pomocy Rodzinie w Szczecinie. Funkcjonowanie interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zaangażowanie Gminy Miasto Szczecin w kampanię społeczną pt. „Biała Wstążka”.	<u>204 149 zł</u> <u>82 192 zł</u> <u>9 000 zł</u>	1. Liczba osób korzystających ze schronienia w hostelu 2. Liczba osób objętych indywidualnym programem pomocowym 3. Liczba specjalistycznych porad, usług i interwencji zrealizowanych na ich rzecz.
	<u>Realizacja:</u> - otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych.	<u>Realizacja:</u> -MOPR Szczecin	
5. Zachowanie ciągłości realizacji zadań dotyczących redukcji szkód związanych z nadużywaniem alkoholu	1. Kontynuacja realizacji programów edukacyjno – motywacyjnych.	<u>575 041 zł</u> w tym szacunkowa kwota <u>100 800 zł</u> - dochód z porozumień z innymi gminami	1. Liczba osób zatrzymanych w MIW 2. Liczba osób korzystających z programów.
	2. Rehabilitacja społeczna osób bezdomnych.	<u>1 000 000 zł</u>	1. Liczba placówek dla bezdomnych 2. Liczba dostępnych miejsc 3. Liczba osób korzystających ze schronisk i noclegowni dla bezdomnych 4. Liczba podopiecznych schronisk i noclegowni nadużywających alkoholu 5. Liczba bezdomnych biorących udział w terapii odwykowej i innych specjalistycznych programach.
II cel główny: Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta Szczecina w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu, a także wspierania podmiotów w ich realizacji			
CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA I METODY REALIZACJI	KWOTA	WSKAŹNIKI

<p>1. Realizacja tzw. profilaktyki alternatyw angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania czasu wolnego</p>	<p>1. Organizacja działań profilaktycznych (w tym: zajęć: rekreacyjnych, sportowych, kulturalno – oświatowych) dla mieszkańców Szczecina jako formy zagospodarowania czasu wolnego, alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych.</p> <p>2. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży – podopiecznych MOPR, połączonego z profilaktyką uzależnień od środków psychoaktywnych w formie kolonii i półkolonii pod hasłem „Akcja lato 2012” <u>Realizacja:</u> - otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych.</p> <p>3. Spotkanie trzeźwościowe AA, Al- Anon, DDA odbywające się w Rokitnie k/Gorzowa Wielkopolskiego w okresie od 02.03.2012 do 04.03.2012 roku.</p> <p>4. Dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w lokalnych instytucjach kultury. <u>Realizacja:</u> - miejskie jednostki kultury</p>	<p><u>283 400 zł</u></p> <p><u>800 000 zł</u></p> <p><u>9 430 zł</u></p> <p><u>130 000 zł</u></p>	<p>1. Liczba podmiotów realizujących zadania 2. Liczba osób korzystających z zajęć 3. Ocena innowacyjności i atrakcyjności zajęć 4. Liczba zatrudnianej kadry w tym specjalistów i realizowanych specjalistycznych programów 5. Liczba i rodzaj zorganizowanych szkoleń dla kadry 6. Liczba uczestników szkoleń podnoszących kwalifikacje z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. 7. Liczba uczestników programów profilaktycznych 8. Ocena innowacyjności i atrakcyjności zajęć 9. Liczba dzieci, których rodziny objęte są kontraktem socjalnym nakierowanym na odzyskanie samodzielności ekonomicznej i poprawę umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.</p>
	<p>5. Prowadzenie placówek opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego. <u>Realizacja:</u> - otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych.</p>	<p><u>802 000 zł</u></p>	
	<p>5. Dofinansowanie zajęć sportowych prowadzonych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012” <u>Realizacja:</u> Wydział Oświaty</p>	<p><u>976 014 zł</u></p>	
<p>2. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin i dzieci zagrożonych zespołem FAS (Zespół Alkoholowy Płodu)</p>	<p>1. Profilaktyka i wsparcie na rzecz rodzin oraz dzieci zagrożonych i dotkniętym Płodowym Zespołem Alkoholowym (skrót FAS). <u>Realizacja:</u> - otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych.</p>	<p><u>120 000 zł</u></p>	<p>1. Liczba placówek realizujących profilaktykę terapii związaną z FAS 2. Liczba rodzin korzystających z oferty 3. Liczba dzieci objętych działaniami 4. Liczba wykonanych diagnoz i przeprowadzonych terapii.</p>
<p>3. Inicjowanie, organizowanie oraz współuczestnictwo w kampaniach</p>	<p>1. Zakup ulotek, broszur, plakatów oraz innych materiałów edukacyjnych, literatury i czasopism specjalistycznych związanych z realizacją zadań określonych w programie.</p>	<p><u>80 000 zł</u></p>	<p>1. Liczba bezpośrednich i pośrednich odbiorców działań 2. Liczba i rodzaj kampanii społecznych</p>

<p>społecznych oraz przedsięwzięciach edukacyjno – informacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, picia ryzykownego i szkodliwego, w tym przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>2. Kontynuacja kampanii profilaktycznej pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2012” adresowanej do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, ich opiekunów i nauczycieli oraz społeczności lokalnej</p> <p>4. Kontynuacja autorskiego programu profilaktycznego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Trzeźwa młodość- Jasna przyszłość” adresowana do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.</p> <p>3. Kontynuacja Kampanii „Postaw na rodzinę”</p> <p>4. Współpraca z masmediami.</p> <p><u>Realizacja:</u> - Wydział Spraw Społecznych (WSS) - Biuro Komunikacji Społecznej i Marketingowej (BKSIM) - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)</p>		<p>3. Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji itp. 4. Liczba zakupionych i przekazanych odbiorcom pośrednim i bezpośrednim materiałów oświatowych.</p>
<p>III cel główny: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>			
<p>1. Kontrole przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi</p>	<p>1. Podejmowanie akcji kontrolnych przez zespół kontrolujący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p> <p>2. Wykonywanie lustracji oraz wydawanie postanowień o zgodności punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Miasta.</p> <p>3. Prowadzenie cyklicznych akcji z Policją, przedstawicielami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Strażą Miejską o charakterze prewencyjno-edukacyjnych.</p> <p><u>Realizacja:</u> pkt 1-3 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>Wysokość środków wskazana w wynagrodzeniach członków GKRPA.</p> <p>24 666 zł</p>	<p>1. Ilość wykonanych lustracji 2. Ilość wydanych postanowień 3. Liczba kontroli planowanych 4. Liczba kontroli interwencyjnych 5. Liczba wniosków o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 6. Liczba nałożonych mandatów.</p>
<p>2. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów</p>	<p>1. Pokrywanie kosztów sądowych w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia.</p>	<p>22 000 zł</p>	<p>1. Liczba wydanych postanowień sądowych 2. Liczba uzyskanych opinii biegłych 3. Liczba i rodzaj szkoleń</p>

Alkoholowych (GKRPA)	2. Wydawania opinii przez biegłych sądowych orzekających w sprawie Zespołu Zależności Alkoholowej (ZZA).	80 850 zł	podnoszących kwalifikacje członków GKRPA 4. Liczba osób podejmujących terapię odwykową wskutek działań GKRPA.
	3. Wynagrodzenia członków GKRPA.	100 000 zł	
RAZEM		8 651 054	

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie na rok 2012.

- a) Za udział w posiedzeniu przysługuje wynagrodzenie dla:
- przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego w przypadku, gdy prowadzi posiedzenie komisji- 120 zł brutto;
  - sekretarza Komisji- 120 zł brutto;
  - pozostali członkowie Komisji- 100 zł brutto;
  - za uczestnictwo w każdym posiedzeniu podkomisjach problemowych- 100 zł brutto;
- b) Podstawą do wypłacenia w/w wynagrodzenia, stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji;
- c) Przewodniczący planuje i organizuje prace Komisji i podkomisji problemowych.

G. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	Budżet	Realizacja
1	Dofinansowanie (dotacja podmiotowa z budżetu) dla Samodzielnego Publicznego ZOZ Ośrodka Terapii Uzależnień w Szczecinie. Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (konkursy dla zakładów opieki zdrowotnej na terapię uzależnienia, badania okresowe i terapia podtrzymująca). Dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w lokalnych instytucjach kultury.	WSS, OTUA, ZOZ-y, Miejskie Jednostki Kultury	383 000	Cały rok
2	Otwarte konkursy dla organizacji pozarządowych (dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom, innym organizacjom).	WSS, BOP, organizacje pozarządowe	1 462 730	Cały rok
3	Minimalizowanie szkód społecznych i zdrowotnych związanych z alkoholizmem, tj. wynagrodzenia i podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), wykonywanie lustracji i wydawanie postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży, biegli sądowi oraz opłaty sądowe na potrzeby GKRPA.	WSS, GKRPA	227 516	Cały rok

4	Zakup usług pozostałych, zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek, zakup materiałów i wyposażenia, współpraca z mediami.	WSS, BKSiM, GKRPA	98 000	Cały rok
5	Dofinansowanie centrów integracji społecznej (CIS).	WSS, BOP, CIS	535 680	Cały rok
6	Dofinansowanie programów realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie.	MOPR	2 391 073	Cały rok
7	Rehabilitację społeczną osób bezdomnych - realizowana przez podmioty pozarządowe.	WSS, BOP, organizacje pozarządowe	1 000 000	Cały rok
8	Wspieranie działalności świetlic środowiskowych (dotacja celowa z budżetu na finansowanie stowarzyszeń i innych organizacji).	WSS, organizacje pozarządowe	802 000	Cały rok
9	Dofinansowanie programów realizowanych przez Miejską Izbę Wytrzeźwień w tym porozumień z innymi gminami.	MIW	575 041	Cały rok
10	Przeciwdziałanie przemocy – działania realizowane przez podmioty wyłonione w procedurze otwartego konkursu ofert.	WSS, BOP, organizacje pozarządowe	200 000	Cały rok
11	Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży na osiedlowych i przyszkolnych obiektach sportowych.	Wydział Oświaty	976 014	Cały rok
RAZEM			8 651 054	

H. System monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok

Monitoring i kontrola efektywności prowadzone będą poprzez:

1. Sprawozdania wewnętrzne dla:

Wydziału Zarządzania Finansami Miasta Urzędu Miasta Szczecin;
Biura ds. Organizacji Pozarządowych Urzędu Miasta Szczecin.

2. Sprawozdania zewnętrzne dla:

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego – Ankieta PARPA G1;
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

3. Ewaluację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 r., która zostanie wykonana przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin.

4. Nadzór nad realizacją umów beneficjentów Gminy Miasto Szczecin sprawowany jest przez Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych oraz koordynatora GPPiRPA.

Uzasadnienie

W dniu 20 lutego 2012 r. Rada Miasta Szczecin Uchwałą Nr XVI/450/12 przyjęła „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok”, w którym wpisane są zadania obejmujące działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Kwota zapisana w budżecie Miasta w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi na realizację w/w programu wynosiła 7 721 800,00 zł.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Szczecin Nr 245/12 z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie zmiany w budżecie Miasta i układu wykonawczego na 2012 r. dokowano przesunięć środków finansowych z budżetu Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2012 rok w wysokości 122 150,00 zł do budżetu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok oraz następujących przesunięć pomiędzy paragrafami w GPPiRPA:

§ 2360. zwiększa się o kwotę 292 716,00 zł,

§ 4300. zmniejsza się o kwotę 841 104,00 zł,

§ 4280. zmniejsza się o kwotę 150,00 zł,

§ 4410. zmniejsza się o kwotę 5 000,00 zł,

§ 4700. zmniejsza się o kwotę 5 000,00 zł.

Przesunięte środki finansowe w ramach obu programów zostaną przeznaczone na priorytetowe zadania wpisane w treść Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok, tj. na organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży – podopiecznych MOPR w Szczecinie, połączonego z profilaktyką uzależnień od środków psychoaktywnych w formie kolonii i półkolonii pod hasłem „Akcja lato 2012” oraz na działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.